

Onderwerp

BIM Loket communicatie en adoptie strategie, met actieplan , versie 1.0

Aan

Betrokkenen BIM Loket

Van

Jacqueline Meerkerk,
Marco Verschoor, Hans Nijssen,
Leo van der Geest, Flip Rosdorff
Hans van Eekelen, Wouter Notenbomer, Harry
Louwenaar

Datum

September 2016

Kenmerk

1. Inleiding

Deze communicatie- en adoptiestrategie richt zich op twee, verwante, opgaven. De hoofdopgave voor de *corporate* communicatie in het komend jaar is werken aan de 'versteving' van het BIM Loket. De communicatie-inspanningen zijn erop gericht om tot een helder, eenduidig en gedragen beeld te komen over de positie, rol en dienstverlening van het BIM Loket. Daarnaast willen we met de communicatie bijdragen aan bekendheid en een bredere adoptie van open BIM-standaarden. De kunst is hier om een beweging op gang te brengen, met verandering van mentaliteit en gedrag gericht op integraal samenwerken en informatie delen. Beide opgaven zijn vertaald een set communicatiedoelen. Op basis van deze doelen hebben we een actieplan 2016, met een aanzet voor 2017, opgesteld (zie bijlage). De hoofdpunten van deze communicatiekoers passeren hieronder kort de revue.

2. Achtergrond BIM Loket

Het BIM Loket is een neutrale organisatie waarin de relevante kennisinstituten rond open BIM-standaarden met elkaar samenwerken. Doel is om bij te dragen aan een florerende bouwsector met behulp van open BIM-standaarden. Het gaat hierbij om standaarden waarmee gegevensuitwisseling over organisatiegrenzen heen kan plaatsvinden. Dit is urgent om tot daadwerkelijke ketensamenwerking te komen. De bouw is pas echt vernieuwd en zet de klant op haar troon, als ze maximaal standaardiseert en uniformeert op een open, controleerbare, wijze. Alle betrokken partijen (zowel BIR-leden als kennisinstituten) zijn overtuigd van de meerwaarde om de toepassing van standaarden vanuit één centraal punt te stimuleren. Het BIM Loket is het 'clubhuis' van bestaande standaarden, voorlichtingscentrum voor benutting van open BIM-standaarden in het algemeen en helpdesk voor de toepassing van specifieke standaarden en gezamenlijke broedkamer voor wensen rond nieuwe standaarden. Vanuit het BIM Loket werken

we aan standaardisering, stimulering van toepassing via gezamenlijk af te spreken protocollen, afstemming en doorontwikkeling van open BIM standaarden.

3. Inhoudelijke doelen BIM Locket

Het BIM Locket is in april 2015 geopend. Na het opstartjaar 2015 vormt 2016 een jaar van opbouw. Naar verwachting zal het BIM Locket in 2017 volledig operationeel zijn. Voor het 'opbouwjaar' 2016 zijn in het Jaarplan van het BIM Locket 2016 drie doelen gedefinieerd:

- a) Verstevigen van de positie van het BIM Locket als hét centrale loket voor open BIM-standaarden: een centraal 'BIM-clubhuis' van, voor en door de sector.
- b) Uitwerken van richtlijnen voor opdrachtgevers B&U en GWW in de vorm van een BIM protocol (in wording) en een projectplan voor een StandaardOutputBeschrijving (SOB).
- c) Doorontwikkelen en gebruikmaken van de CB-NL als gezamenlijke taal tussen open BIM-standaarden.

Daarnaast heeft het BIM Locket als algemene doelstelling om centraal voorlichting te geven over open BIM standaarden en het gebruik hiervan te bevorderen. Hierbij fungeert zij ook als centrale portal voor BIM-informatie.

4. Context

De behoefte vanuit de sector bestaat uit: betere aanhaking van de Burger- en &Utiliteitsbouw (B&U) en inzicht in minimale informatie eisen voor deze markt, meer implementatie in software (bij voorkeur in de eigen omgeving), een verandering in denken en cultuur, betere aanhaking van het MKB, behoefte aan voorlichting en draagvlakcreatie, meer overdracht van kennis en ervaring (ook over BIM) en wens tot flexibele informatievoorziening met koppelingen van bestanden en volwassen standaarden.

Daarnaast zijn er diverse (beleids) ontwikkelingen die adoptie aanjagen zoals: de Omgevingswet die in 2018 ingaat en waarin een digitaal stelsel met Informatiehuis Bouw is voorzien, de wet Kwaliteitsborging in de Bouw, wetgeving rond Basisregistraties (Ondergrond), de Marktvisie waarin partijen in de keten beter willen samenwerken. Hierin speelt informatievoorziening een cruciale rol en dit biedt kansen voor de open standaarden om deze te ondersteunen.

Verder is Nederland internationaal gezien een van de koplopers in Europa en zelfs de wereld. Andere koplopers zijn onder andere Scandinavië en Korea. Afgelopen twee jaar ontstaat er ook een impuls in Europa om BIM te stimuleren via grote programma's zoals in Frankrijk en Duitsland. Een algemene factor hierbij is dat de overheid hier het voortouw in neemt en vanuit

visie hierin investeert. Nederland vormt een uitzondering waarbij een BIM programma en BIM Locket vanuit een poldercultuur bottom-up van de sector zijn ontstaan en gefinancierd. Tijdens de BIM Praktijkdag in april 2016 werd dan ook door een spreker de vraag geponeerd: Nederland is koploper, maar hoe lang nog? Om de voorsprong te kunnen behouden is het noodzakelijk dat ook in Nederland de rijksoverheid haar rol pakt hierin. De Nederlandse bouwsector heeft in de afgelopen twintig jaar amper een stijging gehad van de arbeidsproductiviteit, in tegenstelling tot andere sectoren (bron: ING, 2016)..

5. Visie op adoptie

BIM ontwikkelingen

Wij zien de volgende trend met betrekking tot BIM

- Van informatie naar kennis: van 2-D statische informatie vastleggen, naar 3-D real-time bouw/beheer/gebruiksprocessen voorspellen en monitoren met kennis vanuit open BIM Modellen
- Van push naar pull: Ketenomkering; eindgebruiker aan het stuur voor democratisering van BIM
- Van versnipperde data naar duurzame toegang tot data: met open BIM standaarden op basis van moderne internettechnologie

Open standaarden zijn hierbij geen doel maar een middel voor BIM om de voordelen te kunnen behalen. Wij zien BIM hierbij als algemene *enabler voor samenwerking* in het digitale bouw- en beheerproces en voor ketenintegratie. Aansluiting bij individuele waarden als informatie delen, teamwork en open communicatie is hierbij cruciaal voor succes, zoals ook het advies is vanuit het Waardenonderzoek van de BIR uit 2014. Dit leidt tot een mensgerichte benadering en een omgekeerde uitleg van BIM: **Mensen werken Integraal samen In de Bouw.**

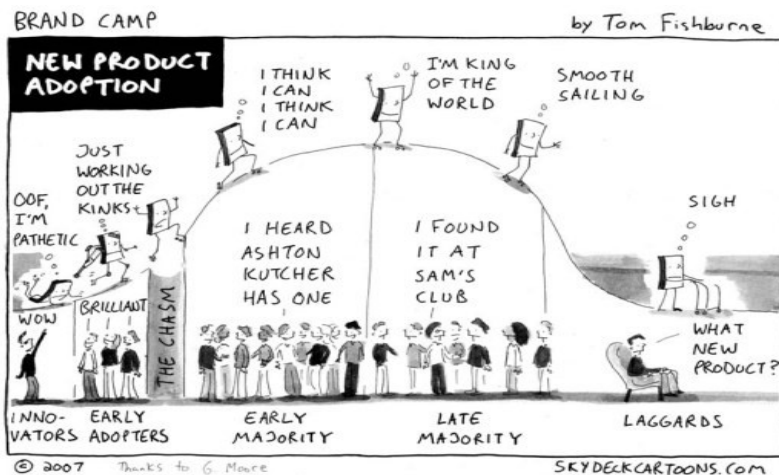
Adoptie vraagt veranderingsbereidheid

Het adopteren van open standaarden (en BIM) vergt veranderingsbereidheid. Dit is een verandering van denken en cultuur. Deze ontstaat vanuit duwende krachten (moeten) en trekkende krachten (willen en kunnen) (bron: Sentensor)

- Moeten: nut en noodzaak moeten helder zijn, het waarom en de urgentie
- Willen: motivatie, gezamenlijke visie
- Kunnen: faciliteren met informatievoorziening, kennis etc.

In feite moeten hoofd, hart en handen verbonden worden. We willen hierbij de "Kloof" vanuit de bekende curve voor adoptie van nieuwe technologie overbruggen door koplopers in contact te brengen met early majority. 70 % van het succes van een verbetering/implementatie in een

organisatie is rechtstreeks terug te voeren op gedrag en attitude van medewerkers én managers. Maar het begint bij de managers, die de waarden neerzetten. Velen zijn zich hier niet van bewust.

Stand van zaken

Door de oogharen bekeken is het beeld als volgt. BIM is een complexe "onder de motorkap" materie ; standaarden is niet sexy en het ademt (nog) een sterk technische sfeer . De positie in de B&U dient te worden versterkt, de koppositie Infra dient te worden behouden en daarnaast kunnen we leren van de ervaringen uit de geomarkt die al verder is. Fragmentatie is nog steeds aan de orde (bv rond protocollen). Wat betreft de veranderingsbereidheid is het beeld als volgt:

- Moeten:
 - De Pas-Toe-Leg-Uitlijst vanuit het rijk die verplichte toepassing voorschrijft van open standaarden voor (semi-) overheid heeft in de praktijk weinig status.
 - Beleidsmatige agendering/aanhaking biedt kansen voor adoptie en legitimatie voor financiering (omgevingswet e.a.) maar is tot op heden onderbelicht
 - Sterkere rol (rijks)overheid nodig voor versnelling (zo mogelijk verplicht stellen van BIM met open standaarden vanuit het rijk en voorschrijven in contracten door opdrachtgevers)
 - Leidinggevenden hebben een rol om cultuur te veranderen en dienen hiervan bewust te worden gemaakt, en het 'mogen' werken met BIM en open standaarden mogelijk maken binnen de organisatie.
- Willen:
 - Verandering businessmodellen is belemmering
 - Kansen vooral bij werkvloer en adviseurs die potentie zien
 - Band met softwareleveranciers en regelgevers is onderbelicht
- Kunnen:

- Er is meer voorlichting en bekendheid nodig
- Kennisniveau moet opgeschroefd, zowel open standaarden als BIM
- Leren van anderen, zowel best practices als lessons learned

6. Strategische communicatie doelen

Bovenstaande inhoudelijke doelen van het BIM Locket en de visie zijn vertaald in de volgende set communicatie doelen.

- Van/voor/door**: benut aanwezige ambitie: BIM Locket is van, voor en door de bouwsector. Wij van de bouw gebruiken het BIM Locket (ons "clubhuis"). We benutten overtuigingskracht en communicatiepower van de partijen achter het loket voor draagvlak en bekendheid. We streven ernaar hen in te zetten als ambassadeurs van het loket (ook in hun eigen organisatie!). De centrale positie van het BIM Locket als Loket is haalbaar, als er ook commitment is vanuit de BIR voor het voorschrijven en gebruiken van het stelsel van open BIM-standaarden.
- Focus op het **Waarom** van BIM en open BIM-standaarden en de urgentie daarvan. Dit ondersteunt het 'moeten'. We doen het voor een gezonde, florerende bouwsector. Een sector die de denkt vanuit klantperspectief en ketenintegratie met hergebruik van data over de hele levenscyclus. Dit draagt bij aan een internationaal concurrerende bouwsector die trots is op haar prestaties. Hier hoort ook bij dat we meer nadruk leggen op de voordelen, nut en noodzaak, dan op de techniek.
- Dialogoog (willen)**. 'Peers' overtuigen 'peers'. Communities bij elkaar halen en versterking en uitbouw netwerk, voor een mensgerichte aanpak. Voorbeeldgedrag met leren van elkaar, overdracht van impliciete kennis. Dit versterkt ook de rol van het BIM Locket als kennisplatform.
- Etalage met toepassingen (kunnen)**. Focus op wat reeds gebeurt: zien doet begeren: toepassingen laten zien, stimuleert toepassing. We ontwikkelen een serie casestories en bedenken een strategie t.b.v. mediabenedering (een serie/special over open standaarden in Cobouw) en t.b.v. vergroting adoptie (selectie van 'believers' actief inzetten hierbij). Verder bekendmaken er verkrijgbaar is bij het BIM Locket en wat ik daar aan heb. Dit gaat om het toelichten van de concrete dienstverlening van BIM Locket (de menukaart van het BIM Locket) en helderheid over *doorverwijzen*. Het BIM Locket kan niet alle vragen zelf beantwoorden maar wel vraag en aanbod bij elkaar brengen. Verder ook bundelen van allerlei informatie, bij voorbeeld communicatie materiaal dat vanuit

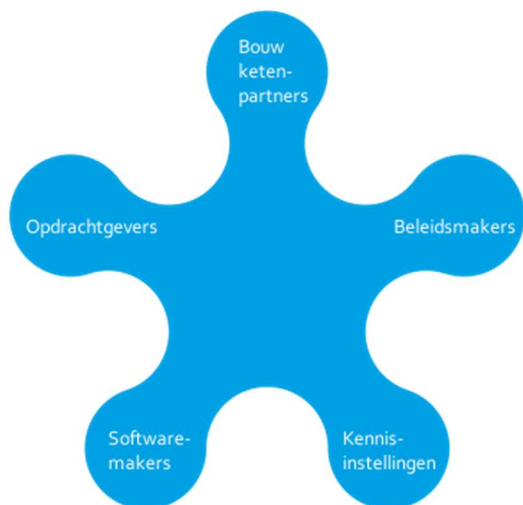
projecten is ontwikkeld. Gerelateerd hieraan is ook het 'kennen', inzicht in concrete behoefte en gebruik.

De strategie om deze doelen te bereiken is een **netwerkstrategie**. De netwerkaanpak zit al verbeeld in het logo van het BIM Loket). Hoe de sneeuwbal verder aan het rollen te krijgen met hulp van de koplopers. We zien hen als 'jongeren van geest' om anderen te inspireren. We willen een groepje 'smaakmakers' vragen ons actief te gaan helpen bij het verder op gang brengen van de beweging. Daarbij willen we verkennen hoe we de nieuwe generatie kunnen interesseren en inzetten hierbij (generatie Y in contact met generatie X). Jongeren zijn meer opgegroeid met ICT en hebben mogelijk waarden die aansluiten bij de cultuur van informatie delen. Verder willen we al doende leren, en de strategie bijstellen waar nodig.

7. Doelgroepen: beslissers en believers uit vijf segmenten

We richten ons in eerste instantie op de BIM professionals (BIM-coördinatoren, regisseurs, informatiemanagers, databeheerders, adviseurs, softwarespecialisten) in de bouwsector oftewel de believers, en uiteraard op beslissers (bestuurders, directeuren en (BIM-)managers vanuit overheden en bedrijven) en hun adviseurs/beleidsmakers. De gebruikers zijn de mensen die het stelsel van open BIM-standaarden of onderdelen van dagelijks moeten, willen of kunnen toepassen. Zij krijgen leuker, meer bij deze tijd passend werk (ruimte voor individuele ontplooiing, dit vraagt ook verandering). De beslissers gaan over de financiering. Zij verdienen geld en/of continuïteit (uiteindelijk profiteert de maatschappij en de internationale concurrentiepositie van de sector). We richten ons hierbij vooral op de early majority waar de *energie* zit. De focus ligt op open BIM-standaarden, niet op BIM in het algemeen. Hierbij zal speciale aandacht zijn voor de B&U en waar mogelijk MKB.

Qua achtergrond van de doelgroepen richten we ons naast opdrachtgevers, bouwketenpartners en de kennisinstellingen, ook op softwareleveranciers en de overheid in zijn rol als bevoegd gezag voor beleid en regelgeving (omgevingswet, Wet Kwaliteitsborging in de bouw, wet op de basisregistraties). Samen met de BIR ligt er een opgave om de banden met de overheid op hoog niveau aan te halen (vooral ministeries), voor beleidsverankering en verankering in wet- en regelgeving met het oog op stimuleren van adoptie en vergroting middelen (lobby-aanpak).

8. Positionering in relatie tot de BIR

Het BIM Locket richt zich primair op de communicatie over de open standaarden en specifiek nog de toepassing daarvan, via enthousiasmeren en het uitventen van succesverhalen en de voordelen. Het BIM Locket treedt daarnaast op als informatieportal over BIM, waarbij de BIR verantwoordelijk blijft voor de BIM content. De BIM informatie op de website van de BIR zal worden overgeheveld naar het BIM Locket. Het BIM Locket wordt dus ook van outlet van producten vanuit de BIR, zoals de kenniskaarten. De afzender BIR heeft daarbij zijn eigen waarde, als strategisch CEO-overleg in de sector voor BIM-ontwikkeling en beleid. Het BIM Locket verwijst door naar de BIR en kan het BIR-netwerk inzetten om actief informatie over BIM te verspreiden. De Bouw Informatie Raad richt zich vooral op het uitdragen van het belang van BIM en verwijst door naar het BIM Locket. Een belangrijke rol van BIR is legitimatie BIM Locket (waarom uitdragen), als opdrachtgever van het BIM Locket en het bestendigen van de centrale positie van het BIM Locket.

BIJLAGE Actieplan communicatie op hoofdlijnen (2016/2017)

De twee hoofdpogingen voor 2016 (en 2017) zijn 'versteving' van het BIM Locket en het vergroten van draagvlak voor de open BIM-standaarden. Alle communicatie-inspanningen zijn erop gericht om tot een helder, eenduidig en gedragen beeld te komen over de positie, rol en dienstverlening van het BIM Locket, en op versterking van het 'moeten-willen en kunnen'. Opgaven en activiteiten waar we ons op richten - rekening houdend met beperkte middelen bij het BIM Locket - zijn:

1. BIR leden en Kennisinstellingen profileren zich als 'founding fathers/supporters' van het BIM Locket. We willen verder de overtuigingskracht en communicatiepower van de 'partijen achter het BIM Locket' mobiliseren. We ontwikkelen een beperkt setje middelen om hier concreet invulling aan te geven (vermelding op website, aftiteling in mailverkeer, evt. testimonials waarom zij geloven in BIM Locket). Ook willen we koepelorganisaties en kennisinstellingen vragen om in hun eigen communicatiekanalen aandacht te besteden aan rol, nut, noodzaak van open BIM Standaarden en bekendheid te geven aan het BIM Locket. Hier ligt dus een eigen verantwoordelijkheid. Bijvoorbeeld middels een artikel in VNG magazine of in het relatiemagazine van Bouwend Nederland of in de personeelsuitgave Kr8 van RWS. Dit komt al op gang via o.a. STABU.

2. De praktijkcases van BIM-standaarden in beeld

Het discours over open BIM-standaarden is nog volop gaande. In de communicatie willen we ons vooral richten op wat er in de praktijk al gebeurt met open standaarden. En wat de ervaringen en effecten daarvan zijn. We ontwikkelen een aantal praktijkverhalen op basis van een vast stramien (feitelijke effecten, persoonlijke ervaring, eye-opener, tegenvaller/dilemma's, bent u beschikbaar om nadere toelichting te geven aan collega's etc.). Het gaat niet om 'goed nieuws-shows' maar om een eerlijke, realistische weergave van argumenten en afwegingen. We denken daarbij aan een tweeluik van enerzijds de BIM implementatie aanpak binnen een organisatie en anderzijds de concrete praktijkcase. De casestories worden geplaatst op de website en meegenomen in de nieuwsbrief. En wellicht kunnen we een vakblad als Cobouw interesseren om een of meerdere van deze verhalen te publiceren.

3. Menukaart van het BIM Locket. Naast de meer 'corporate brochure' ontwikkelen we een heldere menukaart waarop te vinden is wat er verkrijgbaar is bij het BIM Loketen waarvoor we kunnen door verwijzen. Praktisch krijgt deze menukaart vorm op de website en als factsheet: '5 redenen om het BIM Locket te bezoeken/raadplegen'.

Onderdeel van de menukaart is het spreekuur, waarvan met name het MKB tot op heden gebruik maakt. Daarnaast verkennen we samen met partijen op de BouwCampus mogelijkheden tot samenwerking en doorverwijzen voor opleidingen op het gebied van BIM en open standaarden.

4. *Gebruikersenquête: Inventarisatie gebruik open BIM-standaarden.* Ontwikkeling van een eenvoudige matrix voor het meten van het gebruik van de 12 standaarden, net zoals de BIM Maturity Matrix https://en.wikipedia.org/wiki/Capability_Maturity_Model_Integration. Bij succes jaarlijks te herhalen, dat prikkelt bedrijven.

5. *Bedrijfsbezoeken.* Bedrijfsbezoeken beperken zich hoofdzakelijk tot de financiers van het BIM Locket vanuit het oogpunt van accountmanagement, en daarnaast potentiële financiers. Het uitgangspunt is minimaal 1x per jaar en zo mogelijk medewerking aan een activiteit van de financiers. De verkennende gesprekken uit het eerste halfjaar hebben goede input opgeleverd (inzage in behoefte en gewenste richting voor het BIM Locket) en hebben ook geleid tot medewerking aan events. Daarnaast zijn er ook (beperkt) losse, bilaterale contacten met bedrijven.

6. *Een helder verhaal over het waarom en de urgentie van open BIM standaarden ingebed in het waarom en de urgentie van BIM, en over het BIM Locket.* Er bestaan veel vragen en misvattingen over BIM en het BIM Locket. We gaan, in samenspraak, aan de slag met een 'corporate story' over het BIM Locket en werken die uit in een aantal kernboodschappen. Die stellen we beschikbaar aan BIR-leden en andere 'BIM-believers' om daarmee nut en noodzaak van open BIM standaarden helder te kunnen uitdragen, zowel vanuit maatschappelijk als economisch perspectief. Een eerste aanzet is gemaakt begin 2016 in de vorm van de flyer met de 5 pijlers van het BIM Locket.

Daarnaast agenderen wij bij de BIR het verkennen van mogelijkheden voor beleidsmatige verankering en versterking van het 'moeten'. Zo mogelijk verplicht stellen van BIM met open standaarden vanuit het rijk en voorschrijven in contracten door opdrachtgevers, en mogelijke verankering in wet- en regelgeving omgevingswet/Wet Kwaliteitsborging in de Bouw/Wet Basisregistraties, e.a. Hierbij willen we ook het BIM Protocol voor opdrachtgevers (in wording, een van onze speerpunten) profileren: deze komt tweede helft 2016 uit, en geeft richting aan uniforme toepassing van standaarden door opdrachtgevers. In samenwerking met bestuur, Raad van Toezicht en BIR wordt een lobby-plan uitgewerkt met als onderdeel een overleg met verschillende DG's van de ministeries,

gericht op het binnenhalen van extra middelen voor de standaarden om de maatschappelijk en economische baten te behalen.

7. Netwerk verbreden, ook virtueel. Ook fysiek willen we met de praktijkcases aan de slag (story telling), via gebruikersbijeenkomsten van de standaarden en eventueel het organiseren van aanvullende bijeenkomsten ("BIM Locket-estafette"). De kunst is om de achterban te activeren om het netwerk verder te verbreden. Hiervoor willen we zo mogelijk een select groepje believers (smaakmakers) betrekken om dit aan te jagen. Mogelijk kunnen zij ook een rol spelen in het virtuele netwerk (we verkennen mogelijkheid LinkedIn als virtuele gebruikersgroep) en wellicht het schrijven van artikelen. Wat betreft LinkedIn willen we nagaan in hoeverre dit om moderatie vraagt, we willen geen dode of vervuilde Linked In groep, maar de kwaliteit kunnen borgen. Per januari 2016 hadden 900 personen zich geabonneerd op de nieuwsbrief van BIM Locket en hebben we 150 volgers van het twitteraccount van BIM. Dit netwerk willen we verbreden met minstens 30%.

8. Doorontwikkeling / vernieuwing website. De website, in combinatie met de nieuwsbrief, is en blijft het primaire communicatiekanaal van het BIM Locket. In 2016 voorzien we zo'n acht korte nieuwsbrieven. De nieuwe content op de website bestaat vooral uit praktijkverhalen (toepassingen) en 'steunbetuigingen' (Wij staan achter het BIM Locket omdat...) en daarnaast een update van informatie over de standaarden. De vernieuwing van de website vindt gefaseerd plaats in 2017 omdat uit de eerste inventarisatie blijkt dat dit een zeer grote operatie is qua doorlooptijd en kosten.

9. Jaarlijkse BIM Locket event: 7 oktober 2016. Eens per jaar willen we als BIM Locket zelf optreden als gastheer en organiseren we een interactief kennissymposium. Doel is om voortgang en ontwikkelingen van het BIM Locket te profileren, waaronder BIM Protocol, CB-NL, en veel ruimte te bieden voor uitwisseling van kennis en ervaring en het sociale netwerk rond het clubhuis te versterken.

10. Participatie in congressen en beurzen. Waar we veel vertegenwoordigers uit onze doelgroep verwachten, participeren we in bestaande evenementen, al dan niet met een eigen programma. Gezien de inspanning die dit kost zullen we hier selectief in zijn. Concreet in ieder geval bSI Summit (i.s.m. buildingSMART Benelux) in april en BIM Praktijkdag (i.s.m. BIR) in april.

Mogelijke acties 2017 :

11. Vertaalslag van "Landkaart/atlas" met open BIM-standaarden naar gebruikersperspectief

De open BIM-standaarden worden door het cluster IT geïnventariseerd met alle raakvlakken tussen de standaarden en hun rol in het digitale bouw- en beheer proces. Van deze wat technische inventarisatie willen we een vertaalslag maken vanuit het perspectief van de gebruiker in deelsectoren, de 'customer journey', met inzicht in ketensamenwerking.

12. Meer uniforme taal

We willen verdere uniformering van begrippen. Mogelijke wiki ontwikkeling mede op basis van wat er al aan materiaal beschikbaar is bij partners zoals bSB, TNO, Rijkswaterstaat.

13. Workshop Businessmodellen i.s.m. BIR

Bij sommige branches lijkt het dat de adoptie geremd wordt door een lage score op 'moeten' en 'willen', ze zien voor zichzelf nog geen positief verdienmodel. Voorstel om ervaringen uit te wisselen en discussie over verdienmodellen aan te gaan om hier verder in te komen. Welke interventies kunnen helpen dit te doorbreken.

14. Onderzoek 'Hoe denkt de top van de Nederlandse Bouwsector over BIM en het gebruik van open BIM standaarden?' We denken een mogelijk onderzoek onder zo'n 200 bestuurders en en managers. Een onderzoek waarvan we hopen dat dat en mooie publicitaire kansen biedt en dat we dusdanig communicatief opzetten dat het op zichzelf ook een communicatietool is.

15. Onderzoek benchmark: om nut en noodzaak van BIM te illustreren hebben we twee type benchmark onderzoeken voor ogen. Een vergelijking van de bouwsector met andere bedrijfstakken in Nederland (financiële dienstverleners bijvoorbeeld). Daaruit zal vermoedelijk blijken dat de bouwsector slecht scoort. Vooral insteken ter inspiratie, wat kunnen we hiervan leren? Een tweede mogelijke benchmark gaat over de internationale positie van de NL bouwsector op het gebied van open Bim standaarden. Hoe scoren we tov Engeland (meer verplichtende regelgeving), Duitsland en België?

Samenvattend:

Actie	Doel: Van,voor,door	Doel : Waarom (moeten)	Doel: Dialoog (willen)	Doel: Etalage met toepassingen (kunnen)	Doelgroep BIM prof.	Doelgroep Beslissers
1. Founding father profilering	X				X	X

Actie	Doel: Van,voor,door	Doel : Waarom (moeten)	Doel: Dialoog (willen)	Doel: Etalage met toepassingen (kunnen)	Doelgroep BIM prof.	Doelgroep Beslissers
2..Praktijkcases			X	X	X	X
3.Menukaart, brochure, spreekuur				X	X	X
4. Gebruikersenquête				X	X	
5.Bedrijfsbezoek	X		X		X	X
6.Corp.story Lobby plan, Beleidsagendering	X	X				X
7.Netwerkverbreden, gebruikersgroepen, nieuwsbrief, social media			X		X	X
8.Website	X	X	X	X	X	X
9. BIM Loket event			X	X	X	X
10. Congressen/beurzen		X	X	X	X	X